

אוגוסט 2025
אב התשפ"ה

קליטת מתמחות בגני הילדים של החינוך המיוחד בשנה"ל תשפ"ו

איגרת למפקחות ולחונכות

מפקחות וחונכות יקרות,

בתקופה זו משתלבות בגני הילדים מתמחות, בוגרות ההכשרה להוראה.

שנת התמחות (סטאזי') היא שנת עבודתן הראשונה והמפגש הראשון שלהן עם מערכת החינוך בחינוך המיוחד. מחקרים מראים כי לשנת ההתמחות יש השפעה מכרעת על קליטה והתמדה. מתמחות הנקלטות במערך מובנה של תמיכה והערכה, מצליחות לפתח דפוסי עבודה פרופסיונאליים מתוך חוסן, מודעות עצמית ומקצועית, ומתמידות בהוראה במערכת החינוך.

למפקחות ולחונכות יש תפקיד משמעותי בהצלחת היקלטותן והישארותן של המתמחות במערכת החינוך. אתן הראשונות איתן נפגשות המתמחות בעת קליטתן. אתן אלה שמנחות, צופות ומעריכות אותן במהלך ובסוף התהליך. משיחות עם מתמחות רבות עולה, כי השיח עם המפקחת והחונכת הוא בעל השפעה רבה על המתמחה. ההשפעה ניכרת גם בתחושת המסוגלות והשלמות (ה- well-being) ועשויה לקבוע גם את המשך דרכן המקצועית במערכת החינוך. מצ"ב לקט קצר אודות שנת ההתמחות, לצורך סיוע בתהליכי קליטת המתמחות בהצלחה במערכת החינוך.

המתמחות והמתמחים הינם משאב חיוני עבור מערכת החינוך וקליטתם המיטבית מאפשרת ריענון והתחדשות של המערכת כולה

פרטים נוספים ניתן לקרוא [באתר כניסה להוראה וקשרי אקדמיה שדה](#)

שנת ההתמחות בהוראה – סטאז' - נהלים והנחיות

מטרות שנת ההתמחות

- ☒ ליווי המתמחה בהשתלבותה בעבודת ההוראה בפועל, על ידי תהליכי חונכות וסדנת עמיתים.
- ☒ הערכת המתמחה בשנת עבודתה הראשונה.
- ☒ חיזוק מעמדן הפרופסיונאלי של עובדות ההוראה בגיל הרך.
- ☒ השקעה בהון האנושי לטיוב מערכת החינוך.

תנאי ההתמחות

- ☒ **חובת ההתמחות בהוראה:** ההתמחות בהוראה (סטאז') מתבצעת בשנת העבודה הראשונה במערכת החינוך והיא חובה על כל בוגרי ובוגרות המסלולים ללימודי תעודת הוראה.
- ☒ **מקום העבודה בשנת ההתמחות:** ההתמחות בהוראה מתבצעת בשכבת הגיל 3-6 אליה הוכשרה המתמחה, מוכרת רק בגנים רשמיים או בגני המוכר שאינו רשמי, שיש להם סמל מוסד ורישיון בתוקף והמפקחת היישובית אישרה אותם להתמחות. גננת שלא קיבלה מהמפקחת אישור לעבודה בגן מוכר שאינו רשמי או בגן רשמי, לא תקבל אישור בדיעבד. **לא ניתן להתמחות במסגרות חינוכיות לגילי לידה עד 3, מכל סוג שהוא.**
- ☒ **משך ההתמחות ומאפייניה:** משך ההתמחות היא, שנת לימודים אחת. אם לא הוצע למתמחה שיבוץ לשנת לימודים מלאה, תוכר גם תקופת התמחות של 6 חודשים. התנאים הנדרשים להכרה בהתמחות של 6 חודשים: 6 חודשי עבודה מלאה, או שתי תקופות של 3 חודשים מלאים מראש. היקף של 1/3 משרה לפחות. **המועד האחרון לכניסה להתמחות:** כדי לצבור מינימום 6 חודשי התמחות, השיבוץ ייעשה עד 30 בדצמבר בכל שנה.
- ☒ **לא תוכר להתמחות:** תקופת העסקה הקצרה מ-3 חודשים או צבירה של ימי עבודה בודדים של מילוי מקום יומי.
- ☒ **היקף משרה להתמחות:** היקף משרה להתמחות - מינימום 1/3 משרה. מחקרים מראים כי מתמחים המועסקים בהיקף של 1/2 משרה לפחות, משתלבים בצורה מיטבית ולאורך זמן, לפיכך כך אנו ממליצים לשבץ להיקף גדול יותר מ-1/3 משרה, על מנת לסייע בהשתלבות מיטבית בקהילה המקצועית. תקופת העסקה בהיקף פחות מ-1/3 משרה - לא תוכר להתמחות. מידע נוסף בפורטל עובדי הוראה.
- ☒ **שכר המתמחה בשנת ההתמחות בהוראה:** עבודה בהוראה ללא שכר – אינה נחשבת להתמחות כלל. המתמחות משתכרות על פי אישורי סיום הלימודים ובזיקה לרפורמות. הגורם המשלם הוא משרד החינוך/הבעלות.
- ☒ **ותק וקידום בדרגות בשנת ההתמחות:** שנת ההתמחות נחשבת כשנת ניסיון לצורך קבלת קביעות בעבודה (למועסקות ע"י משרד החינוך) ב"אופק חדש". בנוסף להכרה לוותק לקביעות, שנת ההתמחות מוכרת גם כוותק לצורך הבראה ומענק יובל. שנת ההתמחות אינה נחשבת כוותק לשכר או כוותק לקידום בדרגה. כל תהליכי הקידום בדרגה מתחילים בשנה שלאחר ההתמחות.
- ☒ **מערך הליווי לשנת ההתמחות:** בשנת ההתמחות מלווה המתמחה בשלושה מעגלי תמיכה אישיים ומקצועיים: סדנת ההתמחות, גננת חונכת ותהליך הערכה. שלושת מעגלים אלו, הם חלק מהתנאים המתחייבים לצורך הכרה בשנת ההתמחות, לקראת קבלת רישיון לעיסוק בהוראה, בסוף שנת ההתמחות.
- ☒ **סדנת ההתמחות בהוראה (סדנת סטאז'):** בשנת ההתמחות חייבת המתמחה להשתתף בסדנת התמחות (סטאז') בהיקף של 60 שעות – 2 ש"ש במהלך כל השנה, באחד מהמוסדות האקדמיים. בישובים בהם מתקיימת סדנת התמחות ב"חממה" המשותפת לפיקוח, לרשות המקומית ולמכללה, תירשם המתמחה לחממה במכללה המפעילה אותה. פרטי ההתמחות, המסגרת והחונכת יעודכנו ע"י המתמחה בפורטל המכללה. ב"אופק חדש" סדנת התמחות אינה מוכרת לצורך גמול פיתוח מקצועי אבל היא חובה לקבלת רישיון לעיסוק בהוראה. בנוסף, קיימת חובת השתתפות במפגשי אשכול (30 ש"ב).
- ☒ **ליווי על ידי חונכת:** מיד עם השיבוץ, על המפקחת למנות למתמחה חונכת מצוות הגננות בישוב. החונכת מלווה את המתמחה אחת לשבוע, צופה, ממשבת ומבצעת הערכה תקופתית. הקריטריונים למינוי חונכת נמצאים בפורטל עובדי הוראה.
- ☒ **תפקיד החונכת:** תמיכה וסיוע בשלושה היבטים: פדגוגי-מקצועי, אישי-רגשי, ומערכתי-ארגוני: פדגוגי – מקצועי: הדרכה ושיח רפלקטיבי על ביצועי ההוראה בגן, תמיכה בתהליך הבניית זהות מקצועית, פיתוח תחושת מסוגלות ואוטונומיה מקצועית אישי – רגשי: סיוע באתגרי שנת ההתמחות והכניסה להוראה בהתמודדות עם ילדי הגן, ההורים והצוות. מערכתי – ארגוני: היכרות עם מערכת החינוך, נהלים, שגרות, היבטים פורמליים ובלתי פורמליים בעבודה וקליטה מיטבית במערכת החינוך ביישוב. החונכת שותפה בתהליך ההערכה של המתמחה על שני שלביו: משוב אמצע שנתי, והערכה מסכמת לקראת קבלת רישיון לעיסוק בהוראה.

על פי הסכמי השכר - גמול חונכות הוא רכיב בשכר. החונכת מקבלת 2.4% עבור חונכות למתמחה אחת, 4.8% עבור חונכות לשתי מתמחות, ו- 7.2% עבור חונכות לשלוש מתמחות, ניתן ומומלץ לחנוך עד 3 מתמחות.

☒ **סדירות בתהליך החניכה:** קיום מפגש שבועי אישי, במועדים קבועים, בתכנית השבועית של החונכת והמתמחה. שתי תצפיות במתמחה בכל מחצית של שנת הלימודים, בתיאום מראש, וקיום שיחת משותפת לאחר התצפית. חשוב שהחונכת תתעד את התצפיות ואת שיחת המשותפת ותשתף את המתמחה. כמו כן, תשמור אותן כעדויות תומכות להערכה המסכמת.

הערכת המתמחה

תהליך הערכה: במהלך השנה תבוצענה שתי הערכות: הערכה מעצבת/משוב אמצע והערכה מסכמת בסוף תקופת ההתמחות. השותפים להערכה הם המתמחה, החונכת והמפקחת על גני הילדים. **הערכה תיעשה בתאום מראש עם המתמחה ויקבע מועד לתצפית ומשוב.** בעקבות התצפית נתוני ההערכה ייקלטו במערכת מקוונת. ההערכה המסכמת היא הקובעת אם המתמחה עברה בהצלחה את שנת ההתמחות. בסיום ההערכה, המפקחת תמליץ, על אחת מהחלופות הבאות: עברה בהצלחה את שנת ההתמחות / מומלץ על שנת התמחות נוספת. הרחבה על תהליך הערכת מתמחים ניתן למצוא בפורטל עובדי הוראה.

קבלת רישיון לעיסוק בהוראה

רישיון לעיסוק בהוראה: התנאים לקבלת רישיון הם: הצלחה בהערכה המסכמת בתום שנת ההתמחות, זכאות לתואר אקדמי ולתעודת הוראה, אישור השתתפות בהצלחה בסדנת התמחות. אופן הגשת הבקשה לרישיון בעיסוק בהוראה עודכן. מעתה יש להגיש את הבקשה עבור רישיון זה באמצעות פתיחת פנייה מקוונת בלבד בפורטל עובדי הוראה [בדף פתיחת פנייה](#) ולבחור את המסלול הבא:

מרחב מנהלי > השכלה > רישיון לעיסוק בהוראה > בקשה להענקת רישיון לעיסוק בהוראה.

תתבקשו לצרף את ארבעת האישורים לעיל.

בכל שאלה ניתן לפנות למוקד פורטל עובדי הוראה בטלפון 6552*. כמו כן, ניתן לקבל מענה ע"י מדריכות ההתמחות במחוזות וביחידות שלב הכניסה להוראה. פרטים ומידע נוסף ניתן למצוא [בפורטל עובדי הוראה - כניסה להוראה וקשרי אקדמיה שדה](#)

המתמחים הם משאב חיוני עבור כלל מערכת החינוך!

מאמצים משותפים יצמיחו דור חדש של מחנכות, לטובת איכות ההוראה בישראל!

בברכה,

תמי אומנסקי

מנהלת אגף א' חינוך מיוחד

עידית הוכנברג

ממונה אגף כניסה להוראה וקשרי אקדמיה-שדה

העתקים:

אינה זלצמן – סמנכ"לית בכירה ומנהלת המנהל הפדגוגי
ד"ר איריס ביטון, סמנכ"לית ומנהלת מינהל עובדי הוראה
סוניה פרץ – סמנכ"לית ומנהלת אגף בכיר כח אדם בהוראה
ד"ר רות נצר תורגימן – ממונה, אגף א' חינוך מיוחד
אורנית פרץ – ממונה, אגף א' חינוך מיוחד